

A bőrműves-tárgyakról, lószerszámokról, nyergekről szóló szakmai nap beszámolója

Hagyományok Háza, 2015. szeptember 24.

Szakmai napok címmel indított sorozatunk 2015. szeptember 24-én megtartott alkalmára a bőrműves-tárgyak, lószerszámok, nyergek készítőinek szakembereit hívtuk meg. A célunk az volt, hogy az új zsúrizési szempontrendszerrel kapcsolatban felmerülő kérdésekre, problémákra választ találjunk közösen, illetve a modern kategória fogalmát tisztázzuk. A szakmai napok mindegyikén délelőtt az adott szakma zsűritagjait hívjuk meg zártkörű tanácskozásra. Délután nyilvános konzultációt tartunk, így az alkotóknak lehetőségül nyílik kérdéseiket személyesen feltenni a Bíráló Bizottság tagjainak és a zsűriszervezőnek. A zártkörű megbeszélésen összeírjuk közösen, hogy milyen problémák, nehézségek merülnek fel a zsúrizéssel kapcsolatban és ezekre igyekszünk megoldási javaslatokat találni. A „problémák” és „javaslatok” listáját, a délutáni nyitott tanácskozások ismertetjük, és kibővítjük a kézművesekkel közösen.

A bőrműves-tárgyakról, lószerszámokról, nyergekről szóló szakmai nap problémafelvetései és az arra adott válaszok összegzése:

1. Az alkotók néha rossz forrást választanak a tárgy elkészítéséhez. → Nem minden múzeumban őrzött tárgy kiemelkedő munka. Szakember véleményét kérjük ki arról, hogy érdemes-e a kiválasztott tárgyat reprodukálni (műtárgymásolat esetében) vagy továbbgondolni (egyéni tervezés esetében).
2. Más kultúrák forrásként való megjelenése. → Csak feldolgozásban jelenhet meg az egyetemes művészet, másolatban nem.
3. Nem ismerik az alkotók az ornamentikaképzés szabályait. Általában nehezen terveznek. A szakmai tudás és anyagismeret hiánya. → A kézműves felelősége tanulni és fejleszteni magát. A meglévő oktatókiadványokat forgassák a kézművesek. A HH honlapján a bőrműves szakirodalmat tudjuk közölni, vagy bármilyen más segédanyagot is.
4. Ha kevés tárgy van, nem mindig van szakági zsűritag. → Elenyésző az esetek száma, amikor néprajzos kolléga bírálja önállóan a bőrből készült alkotást. A törekvés az, hogy gyakorlati tudásban jártas szakértőket is bevonjunk. Ha a kevés tárgyszám miatt nem éri meg szakértőt hívni, akkor szokott néprajzos szakember zsúrizni. Mindenkinek meg van a lehetősége Budapesten szakági zsúrizésen részt venni, ahol garantált a szakzsűritag. Az ONK regionális előválogatóján a helyi szervező felelősége volt a zsűribizottság felkérése, azt nem a HH Népi Iparművészeti Osztálya állította össze.
5. Nem elég objektív a zsúrizés. → A korábban felvetett pontozólap helyett értékelőlapot használhat a zsűritag, amit oda lehet adni a kézművesnek a jegyzőkönyvön kívül.
6. Vannak olyan alkotók, akik azzal csálnak, hogy ugyanazt a tárgyat adják be többször minősítésre, így több zsűriszámot szereznek kevesebb munkával. Minden tárgyat nincs lehetősége visszaellenőrizni a HH kollégáinak, csak azokat, amelyeknél felmerül a gyanú. A típus-tárgyaknál fordul néha elő ez a jelenég. → Az alkotó egy életre beszennyezheti hírnevét, ha kiderül, hogy így kíván több zsűriszámhoz jutni.
7. A forrásmegjelölés nem mindig egyértelmű, nem elég a hely az adatlapon. → Ún. „inspirációs lapot” mellékelhet az alkotó a munkája mellé, amelyet szintén megnéz a zsűri.

8. A zsűrizett tárgyak fotói nem nyilvánosak. → A pavavedjegy.hu honlapon láthatóak zsűrizett munkákról fotók. Ezeket bárki tanulmányozhatja. Más fotót nem tehetünk közzé.

Összeállította Illés Vanda